

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCI.

ABONAMENTUL:

Pe an cor. 5; pe jumătate an cor. 250.
Pentru România 15 lei pe an.

INSERTIUNILE:

să socotesc după tarifa, cu prețurile
cele mai moderate.

Abonamentele și inserțiunile să plătesc totdeauna înainte.

Răvaș social-economic.

Șolomonarii sunt oameni iscusiți, cari știu spune adevărul și neadevărul într'un teliu, așa precum o așteaptă aceasta dela ei mediul social, adecă publicul sau și omul singuratic. Ei știu arăta lucruri și fapte, cari umple publicul de mirare și-l face să creadă și să-l urmărească cu cea mai mare plăcere, cântându-i de bucurie mirozeniile și preamărindul, ca Romanii din vechime pe Zeii lor.

Șolomonariul este prietinul tău cel mai sincer și mai bun voitor, el știe să-ți vorbească cum îți place și cum îți cade ție mai bine. Ba în schimb îi faci ori-ce servicii, te porți față de el cu adevărată dragoste, îi dai tot ce poți și ce îți cere.

Când a-i aflat că-ți e prietin numai ca să te pigulească, îl lași; el te pricepe și te lasă și el: nu-ți mai dă nici o privire bună, ba să uită la tine cam peste umeri. Tu nu zici nimic și nici nu cutezi să mai spui cuiva, câte ți-a făcut ție Șolomonariul.

Astfel de șolomonari avem în timpul de astăzi de sus până jos, totdeauna gata spre slujbă pentru înaintarea poporului, și poporul tot nu înaintază.

Șolomonarii sunt soți buni cu socialiștii, și unii și alții să trudesca cum să ajungă la un trai mai bun și comod. Deosebirea e că pe când unii lucră singuratici, alții să însoțesc la ajungerea țantei. Ei te învață cum să faci politică, cum să fi creștin bun, cum să ari, cum să sameni, cum să cumperi, cum să fi mare naționalist, cum să scrii și să te faci literat, cu alte cuvinte: te învață să știi toate câte dorești.

Toate popoarele își au azi șolomonarii lor, astfel și noi nu putem rămânea îndărăptul altor popoară. Așa să zice,

că să mișnească și să pună în mișcare masele cele greoaie de mișcat spre înaintare și înăvuiere.

Bărbații noștri oci cumpătați și de frunte, încă îndeamnă și încurajează spre muncă pe înainte mergătorii aceștia, pentru că așa e aerul, așa este curentul social al tuturor. Toți doresc înaintare repede pe calea de înbogățire, și în acest avânt, toți suntem șolomonari și socialiști.

Lucrul naibei este că în niziunța aceasta a noastră ne lipsec spiretele conducătoare ale lui Șaguna, a lui Șuluțiu a lui Bologa, iar cei cari azi le țin locul, nu să amestecă între șolomonari. Totuș masele poporului nu să mișcă, ba da, spre America!

X.

De ce nu înaintează țărani noștrii?

Iată o întrebare ce trebuie să preucupe pe fiecare cărturar căruia îi zace la inimă înaintarea țaranului român. Ne stă în față o întrebare, care a fost tălmăcită din partea oamenilor de bine în fel și fel de chipuri. Toți aceia cari s'au încercat a deslega această întrebare au ajuns la concludia, că o cauză de căpetenie, care împedecă pe țărani noștrii a ajunge la o stare materială mai bună este — *lipsa de învățătură, neștiința*. Locuitorii de prin satele țărilor apusene, n'au dus totdeauna traiul liniștit și tihnit, plin de îndestulare, pe care vedem, că îl duc în zilele de acum. În timpurile mai de demult și ei au trăit în lipsă și neajunsuri, dar' mai târziu luminându-li-se mintea prin învățătură, au putut să și îmbunătățească soarta. Ei — apusenii — înțelegând de timpuriu foloasele netăgăduite ale învățaturii, au început a și înființa școli trimițându și copii la școală. Ei au învățat dela învățătorii lor precum și după aceea în viața practică, cum să și lucre pământurile, ca acelea să le dea hrană din belșug, cum să și întocmească modul de trai, ca să nu ducă lipsă nici când și cum se cultive prin grădinile lor tot felul de legume ș. a.

De ce nu lucrează țărani noștri câte ceva și în timpul ernei cum fac alte națiuni? De ce nu și muncesc pământul așa ca să le aducă roadele din belșug? De ce nu altoesc, și îngrijesc pomii mai bine? De ce în afară de

grâu, cucuruz, orz, ovăs, cartofi, napi ș. a., nu cultivă prin grădinile lor legume, ca morcovi, salată, varză, ceapă, usturoiu etc., după oare-care sistem mai bun economic? Și câte alte neajunsuri cari le îndură ei în viață din cauza *neștiinței lor!*

Nu arare-ori să pot vedea cum o parte din economi — în neștiința lor — sunt înșelați de streini la diferite vânzări și cumpărări. Românul pierde adeseori procesul la judecătorie — neprezentându-se la timp — din cauză că nu a știut termenul chemării.

Săteanul român e silit adeseori se roage pe alții și să dea din pungă, pentru a-i desluși cutare sau cutare scrisoare, fiind-că el nu știe ceti. Neștiința îi acopere vederea ca cu un val de pânză deasă. El lucrează — țeranul — neobosit și în continuu *nu la lumină*, ci dibuind pe calea întunerecului. Minteaa lui arată posomorâtă, e slabă și nu e destoinică pentru a fi îndrumat spre un trai mai bun.

În ziua de azi avem un număr respectabil de școli, avem învățatori harnici și inteligenți, cari lucră cu zel pentru răspândirea învățaturii la sate și la orașe.

Timpul de față — secolul lumii — ne arată totuș o icoană zugrăvită în colori negre despre starea Românului, că adevărat mare numărul acelor cari *nu știu scrie și ceti*. Causa se poate să fie ici coala și conducătorii poporului, în al cărui piept nu e aprinsă lumina focului sfânt al iubirii de neam și de lege. În primul rând sunt însă sătenii noștri, pentru-că nu au avut alipire față de școala sa, nu și-au trimis cu drag copii la școală, sau dacă i-au trimis, atunci foarte neregulat. Ei au privit și privesc încă și azi școala și pe învățator, *ca o sarcină ca un rău pentru ei*, pentru-că nici până în timpul de față n'au ajuns a gusta pe deplin din foloasele învățaturii.

Un viitor mai bun, creat din propria pricepere a țăranului român, ne îndreptățește a crede, că poporul nostru va răsufli mai liber, condus fiind de razele binefăcătoare ale științei.

N. Hamsea.

Onorați cetitori!

Lășiți revista „Bunul Econom” între cunoscutele dvoastră!

Lucrările agricole în luna Iulie.

În luna aceasta să urmează cu seceratul grâului ca și al altor cereale, cu treeratul și îngrijirea sămânțelor pusă la magazie.

Îndată după ridicarea grânelor de pe câmp ar trebui ca toate locurile de miriște să se are cât să va putea mai la suprafeță, ca astfel toate sămânțele de ierburi vătămătoare să fie acoperite cu pământ. Acestea sămânțe la cea mai mică umezeală vor încolți și vor crește și când locul este acoperit de verdeață să grăpează în lung și deacurmezișul, și astfel toate buruienile sunt desrădăcinate și uscate de căldura soarelui. Astfel de lucrări să fac de agricultorii din străinătate și sunt bine făcute fiind-că numai cu modul acesta își pot scăpa sămânăturile de fel de fel de burueni vătămătoare.

Toate ogoarale (arăturile) făcute în luna Mai și Iunie, în această lună să ară pentru a doua oară, înșă de aceasta dată arătura să face de-acurmezișul locului, ca brazdele să se fărâmițeze mai bine. Aceste arături să fac mai la suprafața locului.

Seceratul ovăsului.

Pe la jumătatea acestei luni sau chiar pe la sfârșit, să începe seceratul ovăsului, care ca și treeratul să face cu aceleași instrumente agricole.

Cailor, ovăsul să dă după ce a trecut de 2 luni dela secerat. Paiele de ovăs să pot da ca hrană la toate vitele și când sunt bine păstrate sunt mai hrănitoare decât paiele de orz.

I n u l.

Când s'a sămănat numai pentru fuior, să recoltează până nu s'au copt sămânțele; iar când s'a sămănat pentru sămânță atunci recolta să face după ce sămânțele s'au copt. Inul să smulge din pământ cu multă băgare de samă, ca tulpinele să nu să rupă și sămânțele să nu să scuture. Smulsul inului să face mai bine când pământul are puțină umezeală. După smuls să fac mici snopi (mănuși), cari să leagă cu teiu, cu paie sau chiar cu fire de in mai mici. După recoltă, inul să usucă la soare și după ce s'a uscat

să bate pe un scaun ca să se scuture sămânțele și foile. În timpul uscatului inul nu trebuie lăsat ca să cadă roua pe el afară, nici ca să fie plouat.

După-ce s'a uscat și s'a bătut, după ce s'au scos semințele se topește în apă stătătoare. După topit să spală bine, să usucă, să bate și să meliță, apoi să dărăcește și să perie.

L i n t e a.

Lintea să cosește dimineața până nu s'a ridicat rouă, după cosit să mai lasă vre-o câteva zile în bătaia soarelui după aceea să treeră; iar boabele să păstrează în magazie până ce să întrebuințează.

M a z ă r e a.

Mazărea se recoltează când păstăile cele de jos sunt coapte. Culesul să face dimineața, totdeauna pe un timp frumos și liniștit ca boabele să nu să scuture. După recoltă să treeră, după aceea să vântură și boabele să păstrează în magazie.

C u l e s u l c â n e p e i.

Cânepa sămănată în luna Aprilie pentru fuior să culege în această lună, când tulpinele capătă o culoare galbenă. Aceleași lucrări pe cari le-am văzut la recolta inului să fac și la a cânepei, cu deosebire că cânepa să topește mai bine în apă stătătoare decât în apă curgătoare.

I n g r ă d i n a d e p o m i .

Pomii pe timp secetos trebuiesc udați și mai trebuie tăete toate crăcile date dela rădăcină și pe tulpină. De pe la 20 ale luni se poate începe cu altoitul cu muguri, crescuți în acest an.

I n p o d g o r i i.

Dacă via nu s'a plivit și nu s'a săpat până la 20 ale luni st. v., acestea lucrări trebuiesc amânate până când strugurii au început să dea în copt.

V i t e l e d e m u n c ă .

Vitele de muncă trebuiesc bine hrănite cu nutrețuri verzi și cu grăunțe uruite. Ca vitele să nu fie înțepate de muște, să se spele pe corp cu apă în care s'a fiert foi de

nuc. După-ce s'a ridicat grâul de pe câmp și după-ce mi-riștele s'au păscut de oi și alte animale, să pot ara și să-măna cu mohor, amestecat sau cu muștar alb, sau cu hrișcă amestecată cu meiu sau cu muștar, și dacă timpul e ploios, în toamnă vom avea un bun nutreț pentru toate vitele.

T u n s u l m e i l o r .

Unii ciobani tund mieii, a căror lână este căutată de plăpămari. Tot în aceasta lună să despart melele de berbecuți, cari s'au lăsat de prăsilă.

A l b i n e l e .

Pe la 20 Iulie să începe cu recolta mierii, cari trebuie să se facă într'o zi noroasă, când căldura este mai scăzută, fiind-că în stup să găsec mai puține albine. Retezatul fagurilor să face mai puțin. La recoltă trebuie să avem în vedere și starea timpului, ca albinele să poată înlocui ceea-ce s'a recoltat.

„(Albina“.)

V. S. Moga.

D O I N A .

O Doină, mândră zină,
Ce vrajă ai de frângi
Durerea 'n al meu suflet
Și-atuncea când tu p'angi?

Duci oile pe unde
E pajiștea mănoasă,
Și apă mai pe aproape
Și lunca răcoroasă.

Cu-apelaș sunet dulce,
Picat din nemurire,
Stîrnești în mii de inimi
Dorința de iubire.

La câte fete'n țară
Ești soră tu mai mare;
Le'nvești cum să iubească,
Le'nvață-a ta cântare.

Ești mândră, ești stăpână,
Când stai pe-un vârf de munte
Tu, zihă țării noastre
Din vremile cărunte.

Cu tine și cântă ele
Dorințele nplinite;
Cu tine și plâng durerea,
Când văd că's părăsite.

Ești blânda primăvară,
Când te cobori de vale,
Cu flori, cu holde d'aur
Svârlind în a ta cale.

O! Doină, al tău cântec
Ne leagănă copiii,
De creșc așa de mândri
Și ficele și fiii.

Ca brazii cresc feciorii,
 Și țara li-e moșie --
 Moșia stămoșască, --
 Și dragă lor, și ție!

La dușmani dai peire,
 Românului isbândă,
 Virtute și credință
 Și inimă plăpîndă.

Și limbă cum nu-i alta,
 Că bine te mai zice, ...
 Ori cât de mult străinii
 Să'ncearcă să o strice.

De-un an la 'mpărăție
 Cătană stă Românul;
 Mormînt îi e cazarma
 Și aprig e stăpânul.

Și inima'i să darmă
 In cazemata rece;
 la fluierul și cântă,
 Și par'că îi mai trece.

Dar' doina cea de coasă,
 Ce dulce melodie!
 Când te ascult, cum oare
 Mai bine să nu mi fie?

Mai bine, mai prielnic,
 Și grijea să nu'mi peară?
 Român să fii, e bine,
 Căci bună-i a lui țară!

Când tu nu cânți, păraie
 Tac mulcum, amorțite;
 De crivăt și de zloată.
 Sărmanele resbite.

(„Lumea ilustrată“)

Și codru-și perde frunza
 Căci vântul o răpune,
 Și doar' drăgaica numai
 Vre-un cântec de-i mai spune.

Dar' tu, în ciuda iernii
 Te duci la șezătoare,
 Și 'nvârți cu hărnicie
 Din vechea rășchitoare.

Și vine primăvara,
 Și plugul să pornește;
 Sub pasul tău de zină
 Câmpia înflorește.

Ce haz, ce bucurie,
 Când codrul ear te aude!
 Spre zori a lui mii frunze
 De lăcrămioare-s ude.

Cât despre haiducie,
 S'o cânte cine-o cântă;
 A ta nu-i răsbunarea:
 Ești zină și ești sfântă!

Fărtat cu noi-te prinde,
 Și mari și mici, cu toții
 Te cântă-ori ce suflare,
 Te urlă numai hoții.

Rămâi în veci curată,
 De nimeni prihănită,
 Tu, zina țării mele,
 Slăvită și iubită.

Și 'n veci de veci oi Doină,
 Și-atuncea când tu plângi,
 Cu viersul tău durerea
 Din suflete să frângi!

Grigori N. Lazu.

Producțiunea untului în Olanda.

În Olanda s-a practică cultura plantelor mai ales în pământuri năsiptoase. Dintr-o suprafață totală de 864.137 hectare, locurile năsiptoase ocupă 302.009 hectare iar din 1,185.568 hectare de livezi 376 958 hectare sunt pământuri năsiptoase, cari în unele provincii s-a cultivă cu săcară. La 1000 hectare de pământuri arabile și livezi, s-a socotesc 718 vite mari, dintre cari 426 sunt vaci cari dau lapte. La 1000 hectare de livezi, s-a numără 1 308 vite mari, dintre cari 777 sunt vaci cari dau lapte.

Agricultorii Olandezi, cari au pământuri năsiptoase, au ca produs principal — *vitele*, și numărul cultivătorilor mici fiind foarte mare, ei au înțeles, că nu pot să câștige, din puținul lor pământ năsiptos, decât numai dacă s-a vor asocia în *societăți mai mari*, cari vor putea fabrica un unt de o calitate mai bună, decât fiecare agricultor singuratic. Agricultorii pământurilor năsiptoase au la îndemână 430 de fabrici de unt, cari produc pe fiecare an 20 milioane de chilograme unt. Producțiunea mijlocie de fiecare cap de vacă cu lapte s-a socotește de 65 chilogr. această producțiune variază după provincii, dela 22—82 chilograme. În regiunile pământurilor năsiptoase, *brânză* s-a face mai puțină, în schimb însă, s-a produc mulți *viței grași*. În 1897, s-a întrebuițat pentru creșterea vițelilor și îngrășarea lor 38,600 000 de litri de lapte.

Săcara ocupă 56 la sută din pământurile ce s-a pot cultiva, s-a samănă mai mult morcovi galbeni, cu care s-a hrănesc vitele. Cultura plantelor rădăcinoase ocupă o suprafață de 24.000 de hectare. Suprafața livezilor ocupă cam 38 hectare la sută din pământurile cultivate. De aici s-a poate vedea, că în alte țări, ori-ce bucată de pământ — agricultorii o știu face s-a producă diferite plante, și știu s-a tragă din ele diferite foloase.

Noi în urma procedurii noastre economice, ne mulțămim dacă din pământurile cele mai bune scoatem grâu, cucuruz, orz, ovăs etc. și încă și acelea de multe ori de calitate slabă, așa că din vinderea acestor produse, mulți economi abia pot să-și scoată cheltuiala, care este împreună cu cultivarea lor.

În țara nemțască din asemenea o parte însemnată din pământuri sunt lăsate ca livizi pe șama vitelor, având astfel vitele pășune din destul și vacile dau lapte din abundență.

La noi încă avem locuri destule pentru pășunat, dar durerea e că cei ce posed vite nu prea știu întrebuința folosul lor, lipsește cum am zice o *organizație economică*. Românii noștri nu să prea pot năvăli, pentru a îngșhieba societăți, uitând vorba, că: *în unire e putere*. N. II.

E c o n o m i e.

Roada poamelor.

Roada de poame din anul acesta nu va fi satisfăcătoare.

Conform rapoartelor trimise ministrului ungar de agricultură, roada poamelor în ținuturile, în cari cultivarea lor e mai intenzivă, să prezintă astfel:

În comitatul *Abauj* roada de mere, pere, struguri și nuci va fi mijlocie. De asemenea și în districtele, Vințul-de-jos, Aiud, Roșia din comitatul Albei-inferioare, apoi din comitatele, Arva, Baranya, Brașov Treiscaune, Sibiu și în unele districte din comitatul Aradului.

Roadă bună de mere va fi în Kecskemét, în unele ținuturi din comitatul Ciongrad și în comitatul Murás-Turda. În Sătmar — vestit pentru mere și pere — vor fi în general puține poame.

Din prune roade va fi pretutindeni mijlocie în întreagă țara numai într'un singur district, Bács-Almás (comitatul Baci-Bodrog) vor fi prune multe.

În comitatul Bichis roada de struguri și persece va fi bună.

În comitatul Hunedoarei vor fi nuci multe.

Raportul ministrului, îndeobște constată o roadă mijlocie din poame, în unele ținuturi chiar slabă.

Starea sămănturilor în străinătate.

Ministrul ungar de agricultură a primit următoarele rapoarte dela consulii din străinătate:

Germania. Conform raportului trimis de consulul din Nürnberg, timpul în cursul lunei Iunie a fost îndeobște pri-

elnic dezvoltării vegetației, cu toate acestea din unele ținuturi să ivesc plângeri din cauza secetei.

Grâul de toamnă, deși rar, cu toate acestea e frumos și promite o recoltă satisfăcătoare. Săcara a înflorit. Starea sămănăturilor de primăvară, de asemenea e satisfăcătoare, în urma secetei, însă dezvoltarea stagnează. Ovăsul nu e prea frumos. Lucernele și trifoaiele s'au cosit, primul cosit a dat rezultate bune. Poame vor fi puține, recolta viilor va fi mijlocie.

Dania. Consulul general din Copenhaga raportează, că în timpul din urmă au fost ploi abundente. Săcare a înflorit bine.

Starea grânelor de primăvară e satisfăcătoare. Sămănăturile de năpi să desvoaltă favorabil, Trifoiu și fân va fi din belșug.

Elveția. Conform raportului consulului din Geneva timpul din urmă a fost cald și prielnic dezvoltării vegetației. Ploi încă au fost îndeajuns, acestea au împiedecat încâtva căratul fânului, n'au pricinuit însă pagube mai simțitoare. Grâul a înflorit, spicele se dezvoltă bine, astfel că e nădejde de o recoltă satisfăcătoare. Ovesele însă sunt slabe, dezvoltarea acestora e întârziată.

Belgia. Consulul general din *Bruxella* raportează că sămănăturile au suferit mult din cauza timpului rece și a ploilor multe. Secerișul a întârziat.

Convocare.

Onorații membrii ai »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« de pe teritorul *Despărțământului Orăștie*, precum și toți cei-că doresc înaintarea culturală a poporului nostru, prin aceasta sunt invitați a lua parte la *adunarea cercuală* a despărțământului, care să va ținea în *Geoagiu (Algyógy)*, Duminecă la 15/28 Iulie a. c. la 2 oare p. m. în localul școlai.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului cercual.
3. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea raportului comitetului.

4. Alegerea unei comisii pentru înscrierea de membri și încasarea taxelor.

5. Disertațiuni sau prelegeri publice, cari însă trebuiesc aduse la cunoștința directorului desp. cel puțin cu o zi înainte de adunare.

6. Rapoartele comisiunilor și hotărâre asupra lor.

7. Reconstituirea despărțământului pe un nou period de 3 ani.

8. Alegerea a doi delegați la adunarea generală a Asociațiunii.

9. Dispoziții pentru autenticarea procesului verbal al adunării cercuale.

10. Inchiderea adunării.

Gelmar, 27 Iunie (10 Iulie) 1907.

Directorul despărțământului:
Ioan Popovici.

Invitație la abonament!

Cu 1 Iulie st. v. am deschis nou abonament la revista noastră „Bunul Econom” cu prețul de

5 cor. pe an — 2 cor. 50 fl. pe jumătate an,
pentru România și străinătate 15 lei pe an.

Domnii abonenți vechi sunt rugați a-și renouă abonamentul. La trimiterea banilor să se scrie și numărul de pe fașia sub care Vă vine foaia. — Iar cei noi sunt rugați ca să-și scrie corect și legibil: numele, comuna, posta ultimă și comitatul, — fiind mai sigură expedarea.

Domnii abonenți, cari restează pe jumătatea primă a anului curent, sunt rugați ca în timpul cel mai scurt să binevoiască a-și achita restanța, căci la din contră vom fi siliți a le întrerupe trimiterea foii și pe mai departe.

Revista „Bunul Econom”, de aici înainte, numai aceloră li-să va trimite, cari vor solvi abonamentul înainte.

Abonamentele să se trimită de-adreptul la

Administrația

„BUNUL ECONOM”

Orăștie (Szászváros).

Pentru producenții de cereale și de nutrețuri.

Aducem la cunoștința economilor noștri, că magazinul militar de alimentare din Sibiu (K. u. k. Militär-Verpfleg-Magazin) ca și până acum cumpără săcară, ovăs cu bani gata, tot asemenea fân și paie, anume acest nutreț începând dela 1 Iulie c. cu prețul ce să dă pentru cea mai bună calitate. Cumpărarea se face în strada numită »Jungewaldstrasse«, unde până acum firma Felter și Ferderber a avut magazinul pentru fân și paie, apoi în târgul fânului în »Retranchement« (strajament), de unde fânul și paietele să descarcă în șurile închiriate dela George Rumler.

Oferte în scris despre vinzare de fân și paie magazinul militar primește ori când.

Se recere ca fânul de vindut să fie din recolta cea mai nouă, el trebuie să fie numai din ierburi bune de pe livezi, uscat, să nu fie înălbit, să fie curat, nu mucezeit, prăvos sau nisipos și să aibă miros plăcut. Costreiu, rugină, plante mocirloase, muschi cotoare tari, iarbă spinoasă și lănoasă pot să fie numai în măsură mică.

Paietele de orz, ovăs, grâu și de săcară se folosesc ca paie de nutreț și de tăiat. Ele trebuie să fie sănătoase, să nu fie atinse de rugină sau de mană (malură), să fie uscate, curate, să nu fie prăvoase sau mocirloase, mestecate cu gunoiu sau cu burueni și să nu miroase greu.

Paietele de așternut să fie sdrobite și mestecate cu pleavă și nu aibă miros greu.

Ca paie de așternut să folosesc îndeobște paietele din îmblătitul cu mașina și paie din treeratul cerearelor cu vite.

Drept paie de pat și de legat să folosesc paietele din îmblătitul cu mâna (îmblăcii), adecă paie de săcară, îndoită sau de grâu. Ele trebuie să fie sănătoase, să nu fie atinse de rugină, de mană, să fie uscate, curate, să nu fie prăvoase sau mocirloase, cu gunoiu sau cu burueni și să nu aibă miros greu.

Economii să fac băgători de seamă la faptul, că paietele de pat au preț aproape îndoit față de paietele ieșite dela mașină (paiete de așternut). — Sibiu, 30 Iunie n. 1907.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiu“

Pant. Lucuțu, president.

Vic. Tordășianu, secretar.

Păduchii boilor.

La boi să întâlnească trei feluri de păduchi: Unii să găsească, mai cu osebire în părul dintre rădăcina coanelor și moț etc., pe aci prin ceafă și marginea de sus a gâtului. Alții să pot răspândi peste tot corpul.

Cătră primăvară, cam pe la sfârșitul lui Februarie, vita păduchioasă să înfațișează cam astfel: slabă, fără vlagă în privirea ei, pare că abea să ține pe picioare; părul lung, murdar, fără nici un lustru, plin de balegă dela pulpe și părțile de jos ale picioarelor; pe ici pe colea, pe la gât, pe la latura coastelor, etc., părul e căzut, iar pielea să arată îngroșată, plină de mătreață.

Mătreața să afle pe tot corpul; părul e plin de lindini. Vițeei păduchioși sufer de cele mai multe ori și de pecingini.

Vita bolnavă n'are liniște. Rău îngrijită rău hrănită și rău curățită, o tortură și o sug neîncetat parazitele din care cauză să lunge mereu cu limba, să scarpenă cu coarnele, să hârjic de toate corpurile dinprejur. Cluj

În *tratamentul* păduchilor la vite trebuie să băgăm de seamă să nu le otrăvim, știind că ele să ling. De aceea nu trebuie a ne sluji de medicamente tari, iritante, nici de acelea care conține argint viu.

Fricțiuni cu corpuri grase sau o spălătură bună cu apă cu creolină sau cu apă sulturoasă, vindecă repede animalul, avându să în același timp grije de curățenie și îngrijirea traiului lui.

Ori-ce tratament ce s'ar face, fie la cal fie la bou trebuie repetat după 8 zile pentru a ucide și tinerii păduchi ce es din lindini.

(•Albina)•

I Popescu.

Știri de tot felul.

Întâlniri de domnitori. Impăratul Wilhelm al Germaniei se va întâlni în curând cu Țarul Rusiei pe țărmul Norvegiei. Asemenea se va întâmpla în curând o întâlnire a principelui Bulgariei cu regele Petru al Sârbiei, la Belgrad.

»**Solidaritatea**«, asociația băncilor române din patrie, înființată în scopul de a ocroti reciproc interesele materiale și morale ale băncilor noastre, s'a constituit Marți în Sibiu, după cum urmează: Direcțiunea o formează domniile: Parteniu Cosma, prezident, Ilie Trailă, viceprezident și membrii Dr. Gavril Suci, Romul Cărăbaș, Dr. Corolian Pop, Sava Raicu, I. I. Lăpădatu, Andrei Cosma și Dominic Rațiu; iar comitetul de supraveghiere dñii: Nicolau Ivan, prezident, Voicu Hamsea, Petru Stoica, Matei Iuga și Dr. Nicolae Comșa, ca membri.

Azil pentru femei bătrâne. Fostul Metropolit Primat al României, P. S. Sa *Ghenadie Petrescu*, a ridicat în București, strada Labirint, un palat mare, în care vor avea adăpost și hrană femeile bătrâne, lipsite de mijloace de trai și de rudenii. Va fi loc în acest palat al mii pentru 45 de bătrâne. În casa aceasta mare e rezervat loc și pentru un muzeu de lucruri bisericesti, precum și o modestă locuință pe seama marinosului donator. Zidirea a costat 160.000 lei, fără locul de clădire.

Contra bețivilor. Primarul unui oraș din America a compus o listă a tuturor bețivilor din acel oraș și a împărțit-o la toți cărcimarii, dând poruncă aspră, ca celor scriși în listă să nu le vândă nici un fel de beutură. Cărcimarii cari se vor abate dela această poruncă vor fi pedepsiți cu temniță.

Petrov în fața morții. Am amintit în nr. trecut că Petrov, ucigașul fostului ministru-prezident bulgar Petkov, a fost condamnat la moarte prin ștreang. Marți dimineața a și fost executat. Principele Ferdinand n'a grațiat pe condamnat dând curs liber justiției. Pe actul de grațiere principele a scris cu mâna proprie cuvintele: »Pentru un astfel de scelerat nu există grațiere«.

Sosind timpul fixat pentru executarea sentinței de moarte, un ofițer intră în celula osânditului, căruia îi zise:

— »Petrov, fi gata!«

— »Ce este?« — întreabă condamnatul speriat.

— »Trebuie să mori!«

La auzul acestor cuvinte Petrov îngălbeni, dar' iute să reculese și ridicând capul în sus, grăi:

— E bine! voi muri curajos! Pentru ideile mele mor!

În urma asta el să îmbracă, dejună și apoi fu escortat de panduri la locul de perzare. Sosit aci, zise încă odată:

— »Mor curajos și liniștit, ca unul care și-a făcut datoria«.

Prinderea unui spion japonez. Din New York să telegrafiază: În statul Santiago din America de Sud a fost prins un spion japonez, în momentul când lua schița unor fortărețe. El a fost arestat și numai cu multă greutate poliția l'a putut salva de furia poporului care voia să l'linșeze.

Cercul Dupazki Antal a sosit Mercuri la Orăștie și seara s'a dat prima producțiune, la care s'au produs foarte bine atât persoanele singuratice cât și caii și câinii bine instruați, a făcut însă mult haz Clownul. Va sta mai multe zile și merită a fi cercetat de public cât mai mult.

S F A T U R I.

Creparea cojii provine din prea mult suc. Pomii sufer mai ales când toamna este umedă și călduroasă, iar, iarna vine repede cu ger, mai înainte de a înceta sucul de a circula prin pom.

Coaja crapă și dacă în luna lui Februarie vin călduri mari și pun sucul în circulație, iar' în Martie vine vre o răceală mare sau îngheț. Dacă crepăturile sunt mari să vad până aproape de lemn, iar' pe urmă să unge cu alifie de pomi și să leagă cu niște pânză, dacă avem la îndemână (pomii să pot unge și cu pământ humos).

Mijloc de a păstra și a întretinea lustru la soândurile cernite. Se ia un litru de spirt rafinat în care să toarnă un sfert de chilogram pe șelau în foite să pun într'o sticlă și să ține la soare până ce să topește, apoi cu o pensulă să dă subțire pe jos.

CUMPĂRAȚI BIBLIOTECA »BUNUL ECONOM»

Din această bibliotecă să pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ieboas», cositurile, prepararea fânului și pășunile».
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor».
3. »Sămânța plantelor agricole și sămănatul lor».
4. »Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor».
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală».
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a le îmbunătăți».
7. »Agricultura generală. — Lucrarea pământului. — Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de mărunțit pământul».
8. »Ingrășemintele. Irigațiunile (udarea pământului).
- 9—10. »Prăsirea paserilor de casă (galițe hoare). Găinile, curcile găinușele (bibilicele), gășcele, rațele, porumbii (porumbeii)».
11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcara, orzul, ovăsul, meiul, hirișca cucuruzul (porumbul))».
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa rapița fasolea, linteaa, mazărea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari cornute și bivoliilor».

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele să se adreseze la administrația »Bunul Econom» Orăștie (Szászváros).

FONDATA ÎN ANUL 1888.

°° MEDALIE DE AUR °°
°°° BUCUREȘTI 1894. °°°

TIPOGRAFIA „MINERVA”

ÎN ORĂȘTIE (SZÁSZVÁROS) PIAȚA-MARE NR. 2

PRIMEȘTE SPRE EFECTUIRE TOT
FELUL DE TIPĂRITURI CU CELE
°° MAI MODERATE PREȚURI! °°

COMANDE DIN AFARĂ SĂ EXECUTĂ URGENT.